

การปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวเขาหินเหล็กไฟ ตำบลหัวหิน
อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์*

IMPROVEMENT OF KHAO HIN LEK FAI TOURIST ATTRACTION
OF HUA HIN MUNICIPALITY PRACHUAP KHIRI KHAN PROVINCE

วิภาวณี เพื่อกบัวขาว

Wipavane Phueakbuakhao

สารوخ เพื่อกบัวขาว

Saroj Phueakbuakhao

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี, ประเทศไทย

Faculty of Humanities and Social Sciences, Phetchaburi Rajabhat University, Thailand

พนิต ศรีประดิษฐ์

Panit Sripradit

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์, ประเทศไทย

Faculty of Education, Surinda Rajabhat University, Thailand

จันทรา ธนเพียร

Chanthra Taneepien

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี, ประเทศไทย

Faculty of Management Science, Phetchaburi Rajabhat University, Thailand

เกษมศักดิ์ ปัดอด

Kasammasuk Patoad

เทศบาลเมืองหัวหิน, ประเทศไทย

Hua Hin Municipality, Thailand

E-mail: wipavane.phu@mail.pbru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความคาดหวังและการรับรู้ของประชาชนในการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวเขาหินเหล็กไฟ 2) เพื่อวิเคราะห์ค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความ

* Received 3 November 2023; Revised 16 November 2023; Accepted 18 November 2023

ต้องการจำเป็นในการศึกษาความคาดหวังและการรับรู้ของประชาชนในการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวเขาหินเหล็กไฟ และ3) เพื่อเสนอแนวทางการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวเขาหินเหล็กไฟ โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนในพื้นที่เขตเทศบาลเมืองหัวหิน ด้วยการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของทาโร ยามาเน่ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 397 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และดัชนี การจัดลำดับความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) ผลการวิจัยพบว่า 1. ความคาดหวัง และการรับรู้ของประชาชนในการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวเขาหินเหล็กไฟ ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านบริบทของแหล่งท่องเที่ยว 2) ด้านความปลอดภัย 3) ด้านบุคลากร 4) ด้านกระบวนการ 5) ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน 6) ด้านการส่งเสริมการจำหน่าย โดยภาพรวมความคาดหวังอยู่ในระดับมาก ส่วนการรับรู้โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2. ค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการศึกษาความคาดหวัง และการรับรู้ โดยภาพรวมมีค่า $PNI_{modified} = 0.834$ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าดัชนีความสำคัญของความต้องการจำเป็น ที่มีค่าสูงกว่าภาพรวม ได้แก่ ด้านความปลอดภัย รองลงมาได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน และ ด้านส่งเสริมการจำหน่าย และ3. แนวในการทางการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวเขาหินเหล็กไฟ ประกอบด้วย 1) ด้านความปลอดภัย 2) ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน 3) ด้านการส่งเสริมการจำหน่าย

คำสำคัญ: ความคาดหวังและการรับรู้, ความต้องการจำเป็น, เขาหินเหล็กไฟ, การปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว

Abstract

This research aimed: 1) to study expectations and perceptions of people in improving the Khao Hin Lek Fai Tourist Attraction, 2) to analyze Priority Needs Index (PNI) in studying the expectations and perceptions of people in improving the Khao Hin Lek Fai Tourist Attraction, and 3) to propose guidelines in improving the Khao Hin Lek Fai Tourist Attraction of Hua Hin Municipality, Hua Hin District, Prachuap Khiri Khan Province, Thailand. This was the quantitative research, which the sampling group was the people in the area of Hua Hin Municipality calculated by Taro Yamane's Formula at 95% confidence with a total of 397 people. The

research tools were a questionnaire and the statistics used for analyzing the data were percentage, mean, standard deviation and Modified PNI ($PNI_{modified}$). The results were found as the followings. 1. The expectations and perceptions of people in improving the Khao Hin Lek Fai Tourist Attraction comprised 6 components: 1) context of the tourist attraction, 2) safety, 3) personnel, 4) process, 5) community product, and 6) sale promotion. Overall, the expectation was at high level but the perception was at medium level. 2. The overall $PNI_{modified}$ in studying the expectations and perceptions of people in improving the Khao Hin Lek Fai Tourist Attraction was $PNI_{modified} = 0.834$ However, the $PNI_{modified}$ in each component were higher than the overall $PNI_{modified}$, comprising the safety, consecutively by the community product and the sale promotion. And 3. The guidelines in improving the Khao Hin Lek Fai Tourist Attraction of: 1) the safety 2) the community product 3) the sale promotion

Keywords: Expectations and Perceptions, Needs Analysis, Khao Hin Lek Fai, Tourist Attraction Improvement

บทนำ

แผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเป็นสิ่งที่สร้างประโยชน์แก่ประเทศชาติอย่างมาก ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว จึงให้กระทรวงการท่องเที่ยวโดยกรมการท่องเที่ยวจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยว ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2566-2570) โดยมีกรอบการดำเนินงาน 6 ขั้นตอนหลัก ได้แก่ 1) การประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560-2564) ระยะครึ่งแผนแรก 2) การศึกษาสถานการณ์ปัจจุบันด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยและของโลก 3) การศึกษาแนวโน้มการท่องเที่ยวของประเทศไทยและของโลก 4) การศึกษาทิศทางการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศต้นแบบรายสำคัญ 5) การทบทวนและวิเคราะห์ความสอดคล้องของนโยบาย และยุทธศาสตร์ระดับชาติที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว และ 6) การรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง ในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ.2566-2570))

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์เป็นจังหวัดหนึ่งที่มีศักยภาพทางการท่องเที่ยวสูง เนื่องจากมีทรัพยากรทางการท่องเที่ยวและความพร้อมด้านต่าง ๆ เป้าหมายของการพัฒนาพื้นที่มุ่งเน้นนักท่องเที่ยว ที่มีกำลังซื้อสูง การท่องเที่ยวของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มเมืองท่องเที่ยวระดับนานาชาติ 2) กลุ่มพื้นที่ส่งเสริมท่องเที่ยวและที่พำนักระยะยาว และ 3) กลุ่มพื้นที่ส่งเสริมท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติชายฝั่งทะเล แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.2566-2570) ของเทศบาลเมืองหัวหิน มีความสัมพันธ์กับแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ที่มุ่งเน้นขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปสู่ความมั่นคงและมั่งคั่ง โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศคือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” เพื่อยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติพัฒนาคนให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชน เพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม เทศบาลอำเภอเมืองหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้รับความนิยอย่างสูงจากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติอย่างมาก และเพิ่มขึ้นเป็นลำดับทุกปี โดยมีโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ รองรับการเดินทางท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง แหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม โบราณสถาน โบราณวัตถุแบบธรรมชาติ ทะเล น้ำตก ป่าไม้ เช่น พลับพลา สถานีรถไฟ ตลาดโต้รุ่งหัวหิน ประติมากรรมผืนกึ่งเพชร จุดชมวิวเขาตะเกียบ เขาไกรลาส หาดสวนสนประดิพัทธ์ เกาะสิงโต หาดเขาเต่า ศาลพระพรหม เขาหินเหล็กไฟ เป็นต้น (สำนักงานจังหวัดประจวบคีรีขันธ์, 2566)

“เขาหินเหล็กไฟ” หรือที่ชาวหัวหินเรียกกันติดปากว่า เขาเรดาร์ อยู่ห่างจากตัวเมืองเพียง 3 กิโลเมตร ยอดเขาสูงจากระดับ น้ำทะเล 162 เมตร บริเวณด้านบนเขาจะเป็นที่ประดิษฐานพระบรมรูปพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 7) เมื่อครั้งเสด็จมาประทับและได้ทรงนำความเจริญต่าง ๆ มาสู่หัวหิน ชาวหัวหินจึงได้ร่วมกันสร้างไว้เพื่อเป็นที่รำลึกนึกถึงพระมหากรุณาธิคุณ ทั้งยังเป็นจุดที่บรรดานักท่องเที่ยวต่างแวะเวียนขึ้นไปสักการบูชา โดยมีจุดชมวิวที่น่าสนใจบนเขาหินเหล็กไฟ คือ จุดชมวิวที่ 4 และ 5 เป็นจุดที่เป็นที่นิยมและเหมาะสำหรับการชมพระอาทิตย์ขึ้นจากท้องทะเลในช่วงเช้า ส่วนจุดชมวิวที่ 5 เป็นจุดชมวิวที่สวยงามที่สุดบนเขาหินเหล็กไฟ เทศบาลเมืองหัวหินดำเนินโครงการพัฒนาศักยภาพศึกษาธรรมชาติ ทำแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ สร้างแหล่งเรียนรู้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมโยธาธิการ

ร่างออกแบบการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเขาหินเหล็กไฟ ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของเทศบาลเมืองหัวหิน จึงได้จัดทำโครงการวิจัยเรื่อง การปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวเขาหินเหล็กไฟ ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ขึ้น เพื่อให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว โดยมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชนทุกภาคส่วน ในการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว และส่งผลต่อการสร้างรายได้ของชุมชนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคาดหวัง และการรับรู้ของประชาชนในการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวเขาหินเหล็กไฟ ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
2. เพื่อวิเคราะห์ค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการศึกษาความคาดหวัง และการรับรู้ของประชาชนในการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวเขาหินเหล็กไฟ ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
3. เพื่อเสนอแนวทางการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวเขาหินเหล็กไฟ ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองหัวหิน และนายกเทศมนตรีเมืองหัวหิน เมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2564 จำนวน 44,989 คน

กลุ่มตัวอย่าง กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของตารางสำเร็จรูปคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของทาโร ยามาเน จำนวน 397 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) (Yamane, T., 1973)

เครื่องมือวิจัย การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย (1) ศึกษาหลักการ ทฤษฎี และเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดเป็นกรอบสร้างเครื่องมือในการวิจัยสังเคราะห์ลักษณะข้อมูลที่ต้องการศึกษาจากวัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อเป็นแนวทางกำหนดการสร้างเครื่องมือและขอบเขตเนื้อหา (2) สร้างแบบสอบถามการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวเขาหินเหล็กไฟ ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ประกอบด้วย ความคาดหวัง และการ

รับรู้ของประชาชนในการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวเขาหินเหล็กไฟ ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ 1) บริบทของแหล่งท่องเที่ยว 2) ผลกระทบชุมชน 3) การส่งเสริมการจำหน่าย 4) กระบวนการ 5) บุคลากร 6) ความปลอดภัย เพื่อพิจารณาความถูกต้องและตรงต่อเนื้อหา สอดคล้องของคำถาม นิยามปฏิบัติการ การใช้ภาษา เสนอผู้เชี่ยวชาญ หากคุณภาพเครื่องมือโดยนำแบบประเมินเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) นำแบบประเมินที่ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญหาค่าดัชนีความสอดคล้องโดยใช้เทคนิค IOC (Index of Item Objective Congruence) โดยเลือกใช้ข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ปรับปรุงแก้ไขข้อที่บกพร่องตามที่ยกผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะนำไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน นำไปหาค่าอำนาจจำแนก (Discriminating index) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product moment correlation) และหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของคอนบาค (Alpha Coefficient Cronbach) ได้ความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .991 การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามจาก 2 ช่องทาง คือจากออนไลน์ และจากการลงพื้นที่ ในเขตเทศบาลเมืองหัวหิน รวมทั้ง 2 ช่องทาง ได้จำนวน 394 ฉบับ การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของประชาชนโดยการแจกแจงความถี่และร้อยละและวิเคราะห์ การปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวเขาหินเหล็กไฟ ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ การแปลผลข้อมูลใช้เกณฑ์การแปลค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2556) และวิเคราะห์การปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวเขาหินเหล็กไฟ ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ผลการวิจัย

ผลค่าเฉลี่ยและร้อยละความคาดหวัง และการรับรู้ของประชาชนในการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวเขาหินเหล็กไฟ ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและร้อยละความคาดหวัง และการรับรู้ของประชาชนในการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวเขาหินเหล็กไฟ ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ข้อ	ความคาดหวัง และการรับรู้ของประชาชน ในการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวเขาหินเหล็กไฟ	ความคาดหวัง			การรับรู้		
		$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านบริบทของแหล่งท่องเที่ยว		4.50	0.36	มาก	3.90	0.32	มาก
1	ความอุดมสมบูรณ์ของธรรมชาติและระบบนิเวศน์	4.51	0.52	มากที่สุด	4.48	0.55	มาก
2	ความน่าสนใจของแหล่งท่องเที่ยว	4.45	0.55	มาก	4.40	0.58	มาก
3	ความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยว	4.43	0.53	มาก	4.31	0.64	มาก
4	การตกแต่งภูมิทัศน์ของแหล่งท่องเที่ยว	4.60	0.49	มากที่สุด	3.72	0.68	มาก
5	การรองรับจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางไป-กลับ 1,000-3,000 คนต่อวัน	4.51	0.51	มากที่สุด	2.60	0.64	ปาน กลาง
2. ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน		4.01	0.67	มาก	2.52	0.54	ปาน กลาง
1	การสร้างงานและการกระจายรายได้สู่ชุมชน ท้องถิ่น	4.13	0.74	มาก	2.39	0.78	น้อย
2	ความเหมาะสมของราคาสินค้าของที่ระลึก	4.01	0.76	มาก	2.48	0.73	น้อย
3	ความเหมาะสมของราคาอาหารและเครื่องดื่ม	3.99	0.80	มาก	2.77	0.48	ปาน กลาง
4	การคัดเลือกผลิตภัณฑ์ชุมชนในการจำหน่าย	3.94	0.77	มาก	2.60	0.63	ปาน กลาง
5	ความเหมาะสมของสถานที่จำหน่ายสินค้า	4.00	0.78	มาก	2.39	0.72	น้อย
3. ด้านการส่งเสริมการจำหน่าย		4.08	0.60	มาก	3.16	0.30	ปาน กลาง
1	การให้ความสำคัญในการส่งเสริมการขาย	4.08	0.68	มาก	3.24	0.42	ปาน กลาง
2	กิจกรรมการส่งเสริมการขายมีความน่าสนใจ	4.08	0.69	มาก	3.24	0.42	ปาน กลาง
3	กิจกรรมส่งเสริมการขายสร้างความสัมพันธ์กับ ชุมชน	4.08	0.72 0	มาก	3.97	0.75	มาก

ข้อ	ความคาดหวัง และการรับรู้ของประชาชน ในการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวเขาหินเหล็กไฟ	ความคาดหวัง			การรับรู้		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
4	การติดตามดูแลหลังการส่งเสริมการขาย	4.07	0.68	มาก	2.69	0.46	ปานกลาง
5	ช่องทางการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารการส่งเสริมการขาย	4.11	0.67	มาก	2.69	0.46	ปานกลาง
4. ด้านกระบวนการ		4.24	0.60	มาก	4.03	0.53	มาก
1	มีคุณภาพและเป็นมิตรกับนักท่องเที่ยว	4.33	0.63	มาก	4.15	0.67	มาก
2	มีแผนผังการให้บริการนักท่องเที่ยว เช่น สถานที่จอดรถ ร้านค้า แหล่งท่องเที่ยว	4.22	0.72	มาก	4.05	0.65	มาก
3	มีกระบวนการ ขั้นตอนการให้บริการชัดเจน	4.19	0.75	มาก	4.16	0.68	มาก
4	มีสื่อประชาสัมพันธ์กระจายใบปลิวในการเข้าชม	4.22	0.69	มาก	4.12	0.68	มาก
5	มีศูนย์ประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลนักท่องเที่ยว	4.27	0.71	มาก	3.67	0.64	มาก
5. ด้านบุคลากร		4.21	0.60	มาก	3.72	0.39	มาก
1	มีการประชาสัมพันธ์ในการคัดเลือกบุคลากร	4.23	0.69	มาก	3.88	0.65	มาก
2	มีกระบวนการคัดเลือกโปร่งใส	4.13	0.72	มาก	3.89	0.60	มาก
3	มีกระบวนการอบรมบุคลากรมีคุณภาพและเป็นมิตรกับนักท่องเที่ยว	4.24	0.67	มาก	3.91	0.74	มาก
4	บุคลากรมีจิตสำนึกในการให้บริการที่ดี	4.38	0.63	มาก	4.06	0.70	มาก
5	มีทักษะในการสื่อสารและแก้ปัญหาได้อย่างรวดเร็ว	4.17	0.78	มาก	3.24	0.42	มาก
6	มีความรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว	4.14	0.71	มาก	3.35	0.47	มาก
6. ด้านความปลอดภัย		4.27	0.59	มาก	2.39	0.55	ปานกลาง
1	กำหนดรูปแบบมาตรการในการรักษาความปลอดภัย	4.27	0.68	มาก	2.84	0.42	ปานกลาง
2	ติดตั้งกล้องวงจรปิดภายในเขาหินเหล็กไฟทั่วถึง	4.34	0.73	มาก	1.61	0.48	น้อย

ข้อ	ความคาดหวัง และการรับรู้ของประชาชน ในการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวเขาหินเหล็กไฟ	ความคาดหวัง			การรับรู้		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
3	การประชาสัมพันธ์ความปลอดภัยชัดเจน	4.21	0.66	มาก	2.50	0.50	น้อย
4	การจัดชุดตรวจลาดตระเวนรักษาความปลอดภัย	4.25	0.68	มาก	2.50	0.50	น้อย
5	การเตรียมพร้อมของหน่วยกู้ภัยและรถพยาบาลฉุกเฉิน	4.29	0.71	มาก	2.50	0.50	น้อย
	รวม	4.22	0.49	มาก	3.28	0.24	ปานกลาง

จากตาราง 1 พบว่า ค่าเฉลี่ยความคาดหวัง และการรับรู้ของประชาชนในการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวเขาหินเหล็กไฟ ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ทั้ง 6 ด้าน โดยภาพรวมความคาดหวัง มีค่าเฉลี่ย 4.22 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านบริบทของแหล่งท่องเที่ยว ค่าเฉลี่ย 4.50 รองลงมา ได้แก่ ด้านความปลอดภัย ค่าเฉลี่ย 4.27 และด้านกระบวนการ ค่าเฉลี่ย 4.24 ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน มีค่าเฉลี่ย 4.01 ส่วนการรับรู้ โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 3.28 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านบริบทของแหล่งท่องเที่ยว ค่าเฉลี่ย 4.50 รองลงมา ได้แก่ ด้านความปลอดภัย ค่าเฉลี่ย 4.27 และด้านกระบวนการ ค่าเฉลี่ย 4.24 ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านกระบวนการ มีค่าเฉลี่ย 4.03 รองลงมา ได้แก่ ด้านบริบทของแหล่งท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ย 3.90 และด้านบุคลากร มีค่าเฉลี่ย 3.72 ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านความปลอดภัย มีค่าเฉลี่ย 2.39

ตาราง 2 สรุปแนวทางการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวเขาหินเหล็กไฟ ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อไปหาแนวทางปรับปรุง

การปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวเขาหินเหล็กไฟ		PNI	ผลการเปรียบเทียบ PNI	สรุปผล
1. ด้านบริบทของแหล่งท่องเที่ยว		0.1532		
1	ความอุดมสมบูรณ์ของธรรมชาติและระบบนิเวศน์	0.0067	-	-
2	ความน่าสนใจของแหล่งท่องเที่ยว	0.0250	-	-

การปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวเขาหินเหล็กไฟ		PNI	ผลการเปรียบเทียบ PNI	สรุปผล
3	ความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยว	0.0325	-	-
4	การตกแต่งภูมิทัศน์ของแหล่งท่องเที่ยว	0.1909	สูงกว่ารายด้าน	ควรปรับปรุง
5	การรองรับจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางไป-กลับ 1,000-3,000 คนต่อวัน	0.7346	สูงกว่าภาพรวม	ควรปรับปรุง
2. ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน		0.5901	สูงกว่าภาพรวม	ควรพัฒนา
1	การสร้างงานและการกระจายรายได้สู่ชุมชนท้องถิ่น	0.7280	สูงกว่าภาพรวม	ควรปรับปรุง
2	ความเหมาะสมของราคาสินค้าของที่ระลึก	0.6169	สูงกว่าภาพรวม	ควรปรับปรุง
3	ความเหมาะสมของราคาอาหารและเครื่องดื่ม	0.4404	สูงกว่าภาพรวม	ควรปรับปรุง
4	การคัดเลือกผลิตภัณฑ์ชุมชนในการจำหน่าย	0.5154	สูงกว่าภาพรวม	ควรปรับปรุง
5	ความเหมาะสมของสถานที่จำหน่ายสินค้า	0.6736	สูงกว่าภาพรวม	ควรปรับปรุง
3. ด้านการส่งเสริมการขาย		0.2888	สูงกว่าภาพรวม	ควรปรับปรุง
1	การให้ความสำคัญในการส่งเสริมการขาย	0.2593	-	-
2	กิจกรรมการส่งเสริมการขายมีความน่าสนใจ	0.2593	-	-
3	กิจกรรมส่งเสริมการขายสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน	0.0277	-	-
4	การติดตามดูแลหลังการส่งเสริมการขาย	0.5130	สูงกว่าภาพรวม	ควรปรับปรุง
5	ช่องทางการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารการส่งเสริมการขาย	0.5279	สูงกว่าภาพรวม	ควรปรับปรุง
4. ด้านกระบวนการ		0.0536		
1	มีคุณภาพและเป็นมิตรกับนักท่องเที่ยว	0.0434	-	-
2	มีแผนผังการให้บริการนักท่องเที่ยว เช่น สถานที่จอดรถ ร้านค้า แหล่งท่องเที่ยว	0.0420	-	-
3	มีกระบวนการ ขั้นตอนการให้บริการชัดเจน	0.0072	-	-
4	มีสื่อประชาสัมพันธ์กระจายใบปลิวในการเข้าชม	0.0243	-	-
5	มีศูนย์ประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลนักท่องเที่ยว	0.1635	สูงกว่ารายด้าน	ควรปรับปรุง
5. ด้านบุคลากร		0.1323	-	

การปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวเขาหินเหล็กไฟ		PNI	ผลการเปรียบเทียบ PNI	สรุปผล
1	มีการประชาสัมพันธ์ในการคัดเลือกบุคลากร	0.0902	-	-
2	มีกระบวนการคัดเลือกโปร่งใส	0.0617	-	-
3	มีกระบวนการอบรมบุคลากรมีความสุภาพและเป็นมิตรกับนักท่องเที่ยว	0.0844	-	-
4	บุคลากรมีจิตสำนึกในการให้บริการที่ดี	0.0788	-	-
5	มีทักษะในการสื่อสารและแก้ปัญหาได้อย่างรวดเร็ว	0.2870	สูงกว่าภาพรวม	ควรปรับปรุง
6	มีความรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว	0.2358	สูงกว่ารายด้าน	ควรปรับปรุง
6. ด้านความปลอดภัย		0.7865	สูงกว่าภาพรวม	ควรปรับปรุง
1	กำหนดรูปแบบมาตรการในการรักษาความปลอดภัย	0.5035	สูงกว่าภาพรวม	ควรปรับปรุง
2	ติดตั้งกล้องวงจรปิดภายในเขาหินเหล็กไฟทั่วถึง	1.6957	สูงกว่าภาพรวม	ควรปรับปรุง
3	การประชาสัมพันธ์ความปลอดภัยชัดเจน	0.6840	สูงกว่าภาพรวม	ควรปรับปรุง
4	การจัดชุดตรวจลาดตระเวนรักษาความปลอดภัย	0.7000	สูงกว่าภาพรวม	ควรปรับปรุง
5	การเตรียมพร้อมของหน่วยกู้ภัยและรถพยาบาลฉุกเฉิน	0.7160	สูงกว่าภาพรวม	ควรปรับปรุง
รวมทั้งหมด		0.2834		

จากตาราง 2 พบว่า ด้านที่มีค่าดัชนีความสำคัญของความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified}) ด้านที่สูงกว่าภาพรวม ได้แก่ ด้านความปลอดภัย (PNI_{Modified}) = 0.7865) รองลงมา ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน (PNI_{Modified}) = 0.5901) ด้านส่งเสริมการจำหน่าย โดยรายด้านและรายชื่อ ที่ต้องนำไปหาแนวทางในการปรับปรุง มีดังนี้

1. ด้านความปลอดภัย (PNI_{Modified}) = 0.7865) โดยรายชื่อที่มีค่าดัชนีความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงสุด และมีความจำเป็นในการปรับปรุง คือ ติดตั้งกล้องวงจรปิดภายในเขาหินเหล็กไฟทั่วถึง รองลงมา การเตรียมพร้อมของหน่วยกู้ภัยและรถพยาบาลฉุกเฉิน และการจัดชุดตรวจลาดตระเวนรักษาความปลอดภัย

2. ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน (PNI_{Modified} = 0.5901) โดยรายชื่อที่มีค่าดัชนีความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงสุด และมีความจำเป็นในการปรับปรุง คือ การสร้างงานและการกระจายรายได้สู่ชุมชนท้องถิ่น ความเหมาะสมของสถานที่จำหน่ายสินค้า การคัดเลือกผลิตภัณฑ์ชุมชนในการจำหน่าย และความเหมาะสมของราคาอาหารและเครื่องดื่ม

3. ด้านการส่งเสริมการจำหน่าย (PNI_{Modified} = 0.2888) โดยรายชื่อที่มีค่าดัชนีความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงสุด และมีความจำเป็นในการปรับปรุง คือ ช่องทางการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารการส่งเสริมการขาย รองลงมา ได้แก่ การติดตามดูแลหลังการส่งเสริมการขาย

4. ด้านบริบทของแหล่งท่องเที่ยว (PNI_{Modified} = 0.1532) โดยมีรายชื่อที่มีค่าดัชนีความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงกว่าภาพรวมและรายด้าน 2 ข้อ ที่ ควรปรับปรุง ได้แก่ การรองรับจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางไป-กลับ 1,000-3,000 คนต่อวัน และ การตกแต่งภูมิทัศน์ของแหล่งท่องเที่ยว

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้มีประเด็นเกี่ยวกับการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวเขาหินเหล็กไฟ ตำบลหัวหิน อำเภอ หัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ การอภิปรายผล 3 ประเด็น ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ผลการศึกษาความคาดหวังและการรับรู้ของประชาชนในการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวเขาหินเหล็กไฟ ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ทั้ง 6 ด้าน โดยภาพรวมความคาดหวัง มีค่าเฉลี่ย 4.22 อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับพรศิริ บินนาราวี (2555) ศึกษาเรื่องความคาดหวังและการรับรู้ของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยความคาดหวังอยู่ในระดับมาก และการรับรู้โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับวรรณภา ศรีประเสริฐทรัพย์ (2549) ศึกษาเรื่องคุณภาพบริการตามความคาดหวังและ การรับรู้ของนักท่องเที่ยวชาวไทยผู้พักแรมที่โรงแรมชลจันทร์ พัทยา รีสอร์ท ผลการศึกษาพบว่า ความคาดหวังของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อคุณภาพบริการของโรงแรมชลจันทร์ พัทยา รีสอร์ท อยู่ในระดับมาก เช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับพรศิริ บินนาราวี (2555) ศึกษาเรื่องความคาดหวังและการรับรู้ของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ที่ในส่วนการรับรู้จริงต่อการท่องเที่ยวใน

อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ภาพรวมโดยมีการรับรู้ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับ วิชาดา พิศุ (2551) ศึกษาเรื่องความคาดหวังและการรับรู้จริงของการให้บริการการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ กรณีศึกษาหาดส้มแป้น จังหวัดระนอง ผลการศึกษาพบว่า ในการรับรู้อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน

2. ผลค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวเขาค้อไฟ ตำบล หัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยภาพรวม ค่าดัชนีความสำคัญของความต้องการจำเป็น $PNI_{Modified}$ พบว่าโดยภาพรวม มีค่าเท่ากับ 0.2842 โดยด้านที่มีค่าดัชนีความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ด้านความปลอดภัย ($PNI_{Modified} = 0.7866$) รองลงมา ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน ($PNI_{Modified} = 0.5913$)

2.1 ด้านความปลอดภัย มีค่าดัชนีความสำคัญของความต้องการ จำเป็นสูงสุดและมีความจำเป็นในการพัฒนา ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ความปลอดภัยเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจ ก่อนการเดินทางและความพึงพอใจระหว่างและหลังการเดินทางของนักท่องเที่ยว ทั้งนี้ เนื่องจากจุดเริ่มต้นของการตัดสินใจและความคาดหวังของนักท่องเที่ยวในการเดินทางท่องเที่ยวคือเพื่อได้รับประสบการณ์ใหม่ที่ไม่เคยได้รับมาก่อน เมื่อวางแผนเดินทางท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวจึงต้องเปรียบเทียบระหว่างคุณค่าเชิงประสบการณ์ที่ตนจะได้รับ ราคาและความเสี่ยงจากความปลอดภัยในสถานที่ท่องเที่ยวที่ตนไม่มีความคุ้นเคย คำนึงถึงอันตรายจากการท่องเที่ยว ได้แก่ 1) อันตรายจากอุบัติเหตุ เป็นความเสี่ยงหรือภัยอันตรายที่สำคัญที่สุด และพบได้บ่อยที่สุดสำหรับนักท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็นอุบัติเหตุจากการจราจร หรืออุบัติเหตุที่เกิดขึ้นระหว่างการท่องเที่ยว เกิดจากความไม่คุ้นเคยกับสภาพแวดล้อม ตลอดจนสภาพอากาศอาจทำให้เกิดอุบัติเหตุง่ายขึ้น ต่อชีวิตและทรัพย์สิน ซึ่งสอดคล้องกับวิชาดา พิศุ (2551) ศึกษาเรื่องความคาดหวังและการรับรู้จริงของการให้บริการการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ กรณีศึกษาหาดส้มแป้น จังหวัดระนอง ผลการศึกษาพบว่า ด้านมาตรฐานที่ใช้ในการให้บริการที่พักและความปลอดภัย มีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ นโยบายและแนวคิดการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ความสำคัญของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ที่ระบุพัฒนาและกำกับดูแล ระบบป้องกันและรักษาความปลอดภัย สำหรับนักท่องเที่ยว

2.2 ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน ค่าดัชนีความสำคัญของความต้องการ จำเป็นรองลงมาและมีความจำเป็นในการพัฒนา ทั้งนี้เป็นเพราะว่า สินค้าหรือบริการที่ใช้วัตถุดิบหรือทรัพยากรที่ได้ในพื้นที่ เป็นผลิตภัณฑ์ที่แสดงถึงวิถีชีวิต ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นเอกลักษณ์ผลิตโดยกลุ่ม

ชุมชน ที่นักท่องเที่ยวต้องการซื้อเก็บไว้เป็นที่ระลึกให้ยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับพวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2540) ให้ความหมายการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนไว้ว่า เป็นแนวคิดการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน จำแนกออกเป็น 2 แนวคิด ได้แก่ แนวคิดเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ และแนวคิดเกี่ยวกับอุตสาหกรรม แนวคิดด้านผลิตภัณฑ์ ความสำคัญด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์และพฤติกรรมนักท่องเที่ยว ขณะที่แนวคิดด้านอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวเน้นการท่องเที่ยวมวลชนที่พยายามให้การท่องเที่ยวเป็นธุรกิจที่ยั่งยืน

องค์ความรู้ใหม่

จากการวิจัยเรื่องการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวเขาหินเหล็กไฟ ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สะท้อนถึงเอกลักษณ์และการดำเนินชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชนในพื้นที่ ประกอบด้วย 1) ความเปลี่ยนแปลงลักษณะการบริโภคแหล่งท่องเที่ยวจากพลวัตรของเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ทำให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว 2) ชุมชนมีความเชื่อในปรากฏการณ์ธรรมชาติ 3) การคาดคะเน หรือมองการณ์ไกลที่อาจมีผลกระทบต่อแหล่งท่องเที่ยว

สรุปและข้อเสนอแนะ

จากผลของการวิจัยเรื่องการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวเขาหินเหล็กไฟ ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้ 1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ได้แก่ 1.1) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดประชุมเป็นประจำทุกเดือนกับผู้นำชุมชนเพื่อร่วมกันวางแผนการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวเขาหินเหล็กไฟและติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานของกลุ่ม 1.2) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดวิทยากรมาส่งเสริมให้ความรู้ในด้านการท่องเที่ยวในชุมชนเพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้แลกเปลี่ยนความรู้และมีทัศนคติและมุมมองที่เป็นแนวทางเดียวกัน และ 1.3) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดหาช่องทางการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ชุมชน ให้เป็นที่รู้จักและเป็นการเพิ่มช่องทางการตลาด โดยการจัดแสดงสินค้าเพื่อส่งเสริมผลิตภัณฑ์ชุมชนในพื้นที่ และ 2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป ได้แก่ 2.1) ควรมีการศึกษารูปแบบการบริหารจัดการเพื่อยกระดับศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเขาหินเหล็กไฟ ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 2.2) ควรมีการศึกษากาพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเขาหินเหล็กไฟ

ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และ 2.3) ควรศึกษาผลกระทบการ
ท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเขาหินเหล็กไฟ ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

บรรณานุกรม

- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- พรศิริ บินนาราวี. (2555). ความคาดหวังและการรับรู้ของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการ
ท่องเที่ยวในอำเภอบางละมุง จังหวัดแม่ฮ่องสอน. ใน (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์.
กรุงเทพมหานคร: สำนักทดสอบทางการศึกษาจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิ
โรฒประสานมิตร.
- วรรณภา ศรีประเสริฐทรัพย์. (2549). คุณภาพบริการตามความคาดหวังและการรับรู้ของ
นักท่องเที่ยวชาวไทยผู้พักที่โรงแรมชลจันทร์ พัทยาอีสอร์ท ชลบุรี. ใน (วิทยานิพนธ์รัฐ
ประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทั่วไป). บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิภาดา พิศดู. (2551). ความคาดหวังและการรับรู้จริงของการให้บริการการท่องเที่ยวแบบ
โฮมสเตย์ กรณีศึกษาหาดส้มแป้น จังหวัดระนอง. ใน (ภาคนิพนธ์บริหารธุรกิจ
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำนักงานจังหวัดประจวบคีรีขันธ์. (2566). แผนพัฒนาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์. เรียกใช้เมื่อ 4
มีนาคม 2566 จาก <https://shorturl.asia/Td176>
- Yamane, T. (1973). Statistics: An Introductory Analysis. Third edition. New York:
Harper and Row Publication.